

ΣΤΗΛΗ ΑΛΑΤΟΣ

ΠΑΥΛΙΝΑ ΠΑΜΠΟΥΔΗ

Εις εαυτόν

Χμ, η τωρινή παρουσίαση γίνεται στο πόδι – ή για να κυριολεκτούμε, εξαιτίας του ποδιού. Κι αυτό διότι η κυρία που φροντίζει το στίπ σκέφτηκε να ταχτοποιήσει και τις βιβλιοθήκες στο διάστημα που εγώ έλειπα για διακοπές και έσπαγα το πόδι μου. Αδυνατώντας λοιπόν να σταθώ πολύ ώρα όρθια (με μπαστούνι), και πολύ περισσότερο να κατανοήσω το γεωργιανό σύστημα ταξινόμησης (μάλλον έχει βάλει τα βιβλία κατά χρώμα), διαλέγω τώρα από το ράφι με τις 50 αποχρώσεις του γκριζου, τις ποιητικές συλλογές που έπεσαν στην αντίληψή μου (τα υπόλοιπα του ραφιού -που έπεσαν στο πάτωμα-, ήταν 5 βίοι αγίων, 2 Σοπενχάουερ, 1 Μοναστηριακή μαγειρική, και 3 συγγράμματα, τα: Περί Β χώρων, περί Νεολιθικών οικισμών σε Σέσκλο και Διμήνη, και περί Ντωμιέ) - και τις παρουσιάζω, ασχέτως ημερομηνίας κυκλοφορίας, παίρνοντας όπως πάντα συνέντευξη από τους στίχους τους:

ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΟΥΑΤΖΗΣ: Ποιήματα 1971 – 2001, Εκδ. Στίξις

ΕΡ: Τι είχε κατά νου ο δημιουργός σας όταν άρχισε να σας γράφει;

ΑΠ: Οι λέξεις είναι εφελτήριο / ώστε να φτάσεις πέρα απ' αυτές / στην πεμπουσία πραγμάτων και ζωής / εκεί που βρίσκεται πραγματικά η Ποίηση

ΕΡ: Πού έφαξε να βρει το υλικό σας;

ΑΠ: Κομμάτια μνήμης ο κρυμμένος θησαυρός / ασπρόμαυρες φωτογραφίες στο μέρος της καρδιάς

ΕΡ: Δηλαδή καταφεύγει συχνά στο παρελθόν... Πώς το αιτιολογεί;

ΑΠ: Α, οι συνομιλίες μου με τους νεκρούς δροσιά που φέρνουν...

ΕΡ: Κάνει κάποια ομολογία μέσα από σας;

ΑΠ: Τη θρησκεία μου ονόμασαν Ποίηση / Εκεί δεν έχει θεούς παρά μονάχα πίστη

ΕΡ: Τι πιστεύει για σας;

ΑΠ: Α, οι λέξεις, οι σχέδιες μου κι οι ναυαγοί...

ΣΧΟΛΙΟ: Ο Γιώργος Δουατζής, πολυγραφότατος, με πολλές ποιητικές συλλογές στις αποσκευές του, παρουσιάζει σ' αυτή τη συγκεντρωτική έκδοση μια ακριβή αυτό – ανθολόγηση - πανόραμα μιας συνεπούς διαδρομής που καλύπτει όλη αυτή την μεγάλη απόσταση από τη δεκαετία του 70 μέχρι την αλλαγή του αιώνα και της χιλιετίας, με ποιήματα ερωτικά και ποιήματα ενδοσκοπήσης.

ΜΑΡΙΑ ΣΚΟΥΡΛΑ: ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ Εκδόσεις Σμίλη

ΕΡ: Πώς αρχίζει να σας γράφει η δημιουργός σας;

ΑΠ: Από τις όψεις της σελήνης /διαλέγω μία / και ελκυόμενη / τότε πλημμυρίζω / με όστρακα και αχινοούς γεμίζω / και πότε αδειάζω / αποκαλύπτοντας το βαρύ μου φορτίο / κι ένα σάκο με λανθασμένες εντυπώσεις / μιαν άλλη θέση αντικρίζω / της ίδιας παραλίας // περιοδικές επαναλήψεις η ζωή / όπως κι η θάλασσα.

ΕΡ: Τι πιστεύει για την Ποίηση;

ΑΠ: Εν αρχή ην /ο λόγος / ύπαρξης του ανθρώπου / που απ' το σκοτάδι βγαίνει / μπουσουλώντας / μα όταν τον ήλιο αντικρίσει / τυφλωμένος πάλι στο σπήλαιο γυρίζει / μημένος σωτήρας / ελεύθερος

ΕΡ: Σε ποιες ευτυχίες συγκυρίες λέει ότι γράφεστε;

ΑΠ: ΟΤΑΝ ΟΛΑ ΓΥΡΩ ΗΣΥΧΑΖΟΥΝ // Μπορώ ν' ακούσω τις ρίζες των βλαστών /που ανοίγουν μες στο χώμα / ν' αφουγκραστώ τα άνθη των οπωροφόρων / λίγο πριν εκπέσουν / ακόμα και της γης το καρδιοχτύπι- / τότε είναι η στιγμή που η δίνη αυτή με παρασέρνει / σ' ένα άλλο πλέγμα / ενεργειακό

ΕΡ: Πώς βλέπει την γραφή σας;

ΑΠ: (...) απείθαρχη γαλαξιακή σκόνη / χαμένη σ' ένα τυχαίο σύμπαν.

ΕΡ: Τι πιστεύει για σας ότι είσαστε;

ΑΠ: (...) μονάχα λίγα αγριολούλουδα / που άνθισαν τυχαία / μες στα χαλάσματα.

ΣΧΟΛΙΟ: Η Μαρία Σκουρλά, σεμνή και χαμηλόφωνη, αλλά με ευδιάκριτη φωνή και με παλλόμενη ποιητική φλέβα μας δίνει στο δεύτερο ποιητικό της βιβλίο ποιήματα λιτά, ειλικρινή και βιωμένα.

ΞΑΝΘΗ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ: ΑΠ (ΗΧΩ) ΤΗΝ (ΑΠ)ΟΥΣΙΑ, Εκδόσεις Ρώμη

ΕΡ: Πώς άρχισε να σας γράφει η δημιουργός σας;

ΑΠ: (...) Εθισμένη σε απόσταγμα ποίησης / κι αντιγράφοντας βήματα μιας / ζωής που βαδίζει παράλληλα. // Εθισμός μυστικός μα κι αόρατος.

ΕΡ: Πώς αντιμετωπίζει την Ποίηση; Πώς τολμά να αναμετρηθεί μαζί της;

ΑΠ: Ένα θαύμα να τ' αγγίξεις / με λέξεις πώς μπορείς; / Είναι θαύμα γιατί / η κάθε λέξη / στη θέα του σβήνει.

ΕΡ: Τι πιστεύει πως κάνει γράφοντάς σας;

ΑΠ: (...) αλλάζω σχήματα στο παζλ. / Την αρμονία αναζητώ / εμφανισμένη κάποτε / σε έργο ανισόροπο.

ΕΡ: Τι λέει για την διαδικασία γραφής σας;

ΑΠ: Στου λευκού την κυριαρχία / εντοπίζω την μαύρη σπή. / Κι εκεί / στην απουσία χρωμάτων / η ψυχή τη λευτεριά της αγγίζει // Μαύρο παντού της αβύσσου / μαύρο και της αιωνιότητας.

ΕΡ: Πώς βλέπει τον κόσμο μέσω των δικών σας καταγραφών;

ΑΠ: Ψεύτικοι οι πόλεμοι / τα θύματα αληθινά /παραιτιάσματα του φόβου // Για να υπομένεις / την κουρσεμένη σου ζωή.

ΣΧΟΛΙΟ: Η Ξανθή Κουτσογιάννη καταγράφει εντυπώσεις μιας παράλληλης ζωής, ίσως τεχνητής, ίσως εικονικής, αλλά εξίσου απαιτητικής. Η γραφή της είναι απλή αλλά βασανισμένη.

ΚΟΡΙΝΑ ΚΑΛΟΥΔΗ: ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ ΝΑ ΚΛΕΨΩ, Εκδόσεις Περισπωμένη

ΕΡ: Ποια είναι η ιδέα που έχει για την Ποίηση η δημιουργός σας;

ΑΠ: (...) ίσως αυτό εδώ / που γίνεται επάνω στο χαρτί / να 'ναι ζωή // κι όχι το άλλο / που νομίζουμε πως έχουμε

ΕΡ: Όταν έχει υποβληθεί στη βία να σας γράφει και μετά σας ξαναδιαβάξει, τι σκέφτεται;

ΑΠ: Κι όμως / θα μου αρκούσε να κοιτάζω / τα ήσυχα νερά της λίμνης / περιμένοντας / ν' ανέβει απ' τον βυθό / το πρόσωπό μου

ΕΡ: Έχει ήδη κάνει μια διαδρομή στην ποίηση. Τι έχει αποκομίσει μέχρι σήμερα;

ΑΠ: Τώρα τα πράγματα σημαίνουν περισσότερα / Τώρα λιγότερα τα πράγματα σημαίνουν // Μα αλήθεια / πόσο ανούσια μου φαίνεται / τώρα / η ερμηνεία των πραγμάτων

ΕΡ: Πώς αντιμετωπίζει τη διαδικασία της γραφής από την έμπνευση μέχρι τη διατύπωση;

ΑΠ: Και μένω εκεί / μέχρι που αισθάνομαι να πνίγομαι // και αναδύομαι / να μην πεθάνω // κι ύστερα πάλι / ρίχνομαι στα βάθη / για να ζήσω

ΕΡ: Τι ήταν αυτό που έκανε τη δημιουργό σας ν' αρχίσει να γράφει;

ΑΠ: Και περπατούσε / περπατούσε // Ούτε ως τους πρόποδες / δεν γίνεται να φτάσεις / έλεγε δυνατά η μια φωνή / Κι η άλλη σιγανά: / λίγο ακόμα μένει / λίγο ακόμα // Στέκεται τώρα και κοιτάζει το βουνό / - είναι ψηλότερο απ' ό,τι φανταζόταν - / Μένει να ξεκινήσει ν' ανεβαίνει // Λίγο ακόμα μένει / Λίγο ακόμα

ΣΧΟΛΙΟ: Η Κορίνα Καλούδη γράφει έντιμα. Έχει πολλά να πει – αλλά είναι ακόμα συγκρατημένη, επιφυλακτική και προσεχτική. Κάνει καλή χρήση των μέσων της, και τις κατακτήσεις της διακρίνει η ακρίβεια και η οικονομία λόγου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΘΑΝΑΣΕΛΟΣ: ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΕΝΤΟΣ ΜΟΥ Εκδόσεις Θράκα

ΕΡ: Πότε άρχισε να σας γράφει ο δημιουργός σας;

ΑΠ: Ήταν τότε που σκλήρυνε η γλώσσα μου. / Οι λέξεις έρχονταν – μπάσταρδα παιδιά της ανάγκης / αλλά δεν έβγαιναν. Ήταν τότε που το βίωμα ήταν μέτρα / χιλιόμετρα πιο ψηλό από την όποια έννοια και ερμηνεία.

ΕΡ: Τι τον ανάγκασε να σας γράφει;

Πάντα μου προκαλούσαν σύγχυση οι αισθήσεις. Ο Θεός δεν έχει κάνει τη μεγαλειώδη είσοδό του ακόμη- το παραλήρημα αυτό νιώθω /δεν έχει τέλος (μήτε αρχή). / Ο Θεός θηριόμορφος και το περιβάλλον εχθρικό.

ΕΡ: Τι συνειδητοποίησε και αποφάσισε να σας βγάλει στο φως;

ΑΠ: Μέσα μου / υπάρχει μια σκέψη / που ολισθαίνει. / Εντός μου / μια άλλη / τραβά την ανηφόρα

ΕΡ: Ποια είναι η αναζήτηση του δημιουργού σας;

ΑΠ: Έφαχνα το στίπ μου. Ο τόπος γεμάτος / επαναστατημένα αγριόχορτα, ψιθύρους λουλουδιών / κάθε λογής αγκάθια ζωντάνευαν την εγκατάλειψη. (...) Η μνήμη μου μια πέτρα. / Το στίπ μισογκρεμισμένο.

ΕΡ: Τι σκέφτεται για σας;

ΑΠ: Κάποτε θα μιλήσω, σήμερα τραυλίζω – η σκέψη δεν ακολουθεί τη λαλιά μου

ΣΧΟΛΙΟ: Ο Δημήτρης Αθανασέλος με πλούσιο, ημιπεξεργασμένο υλικό, ποιεί χαμηλόφωνη «ποίηση δωματίου», ενδοσκοπήσης και αναζήτησης.

Ημ/νία δημοσίευσης: 25 Σεπτεμβρίου 2022